

Pälkäneen kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

KH 30.03.2026 § 62
569/02.06.01.03/2025

Kunnanhallituksen on kuntalain 113 §:n mukaan laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittaa allekirjoituspäivänä päätös- ja toimintavaltainen hallitus.

Tilikauden toteuma:

Pälkäneen kunnan tilikausi toteui kokonaisuudessaan noin 191 000 euroa ylijäämäisenä 2025 vuonna. Tilikauden tulos oli kuitenkin noin 89 000 euroa alijäämäinen. Muutettuun talousarvioon nähden tilikausi toteui huomattavasti odotettua parempana, sillä muutetussa talousarviossa tilikauden alijäämäksi ennakoitiin noin 1,4 miljoonaa euroa. Edeltävään vuoteen nähden toimintatuotot toteutuivat noin 30 000 euroa suurempana ja vastaavasti toimintakulut noin 417 000 euroa suurempana. Toimintakulujen kehittyminen jäi huomattavasti odotettua pienemmäksi, osittain talouden tasapainotusohjelmasta johtuen. Toisaalta toimintatuottojen suurempaa kasvua heikensivät mm. kiinteistöjen myynti ja vuokratuottojen odotettua pienempi taso. Toimintakulujen sisällä palveluiden ostojen ja avustusten kasvu selittyy osaltaan TE-uudistuksen tuomilla kustannusten nousuilla. Verotulojen osalta 2025 vuosi toteutui merkittävästi, n. 550 000 euroa edeltävää vuotta heikommin. Verotulojen sisällä heikennys johtuu kunnallisverotulojen heikommasta kehityksestä. Kiinteistöverotulot ja yhteisöverotulot toteutuivat odotettua suurempana. Valtionosuuksien kasvua selittää TE-palveluista aiheutuneet muutokset peruspalveluiden valtionosuuksiin.

Tilinpäätöksen 2025 mukainen tulos on 88 278,69 euroa alijäämäinen ja 279 979,43 euron suurusten poistoerojen tuloutuksen jälkeiseksi ylijäämäksi muodostuu 191 250,74 euroa. Kunnan taseen mukainen ylijäämä 31.12.2025 on 16 304 668,01 euroa (2 662 euroa/asukas) ja poistoeroa on taseessa jäljellä 31.12.2025 yhteensä 1 051 820,27 euroa.

Tase ja rahoitusasema:

Vuonna 2025 ei nostettu talouasarviolainaa. Lainoja lyhennettiin talousarvon mukaisesti noin 885 000 eurolla. Kunnan lainamäärä jatkoi laskuaan edellisvuosien tapaan ja oli 31.12.2025 noin 5 063 000 euroa. Asukasta kohden lainamäärä oli 827 euroa (2024 vuonna 955 euroa/asukas). Manner-Suomen kuntien lainakanta oli tilinpäätösten mukaan vuoden 2024 lopussa asukasta kohden 3 434 euroa, joten kunnan lainakannan tilanne on edelleen 2025 vuoden lopussa hyvin maltillinen. Kunnan rahavarat kasvoivat 2024 vuoden lopun tilanteesta peräti noin 3 050 000 euroa johtuen konsernin sisällä tapahtuneesta kaupasta sekä liiketoiminnan myynnistä.

Kunnan maksuvalmius vahvistui entisestään edellisiin vuosiin nähden ja oli 31.12.2025 tilanteessa peräti 107 päivää. Kassan rittävyys parani 2024 vuoteen nähden noin 37 päivää. Kuntaliiton tekemän ohjeistuksen mukaan tavanomaisen maksuvalmiuden ylläpitäminen edellyttää kunnissa noin 10-15 päivän kassan riittävyyttä, joten kassan ja maksuvalmiuden voidaan nähdä olevan erittäin vahvalla tasolla. Vahvaan kassaan vaikutti konsernin sisällä tapahtunut lämpölaitoksen myynti sekä tytäryhtiön lainojen takaisinmaksu kunnalle.

Investointien toteuma:

Investointien (netto) toteuma oli noin 3 718 000 euroa. Investoinnit toteutuivat muutettua talousarviota (7 781 000 euroa) noin 6,4 miljoonaa euroa pienempänä. Investointien (netto) toteumaprosentiksi muodostui vain noin 18 prosenttia. Taustalla vaikutti kouluhankkeen odotettua pienempi toteuma ja eteneminen ja toisaalta odotettua suuremmat tulot investointeihin liittyen. Suurimmat euromääräiset investoinnit olivat Luopioisten lämpälaitos sisältäen verkoston ja lämmönsiirtimet (n. 2,1 miljoonaa euroa), Pälkäneentien kadunparannus (319 000 euroa), Kostianvirran kylän infra katujen ja vesihuollon osalta (332 000 euroa) ja Sappeen alueen runkovesijohdon jatko ja pumppaamon korjaukset (150 000 euroa).

Kuntakonsernin toteuma:

Kuntakonsernin tilikauden tulos on 313 651,30 euroa miinusmerkkinen ja tilikauden alijäämä tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen on 304 533,59 euroa alijäämäinen. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin eli kunnan ja konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Konsernitilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta. Konsernin asukaskohtainen lainamäärä oli 31.12.2025 1 549 euroa (1 713 euroa/asukas 2024 vuonna).

Toimialojen toteuma:

Kunnanvaltuuston nähden sitova toimintakate ylittyi maankäytön ja kaavoituksen toimialalla. Muiden toimialojen toimintakatteet alittuivat. Vesihuoltolaitoksen toimintakate on positiivinen johtuen toiminnan luonteesta ja ylitys on verrattu toimialan budjettiin. Maankäytön ja kaavoituksen toimintakate ylittyi noin 11 000 euroa johtuen palveluiden ostoista. Tilinpäätöskirjassa (liitteenä) on kuvattu tarkemmin toimialojen toteuma ja ylitysten tarkemmat perustelut.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot toteutuivat muutettua talousarviota heikommin ja toteuma jäi noin 17 000 euroa muutettua talousarviota pienemmäksi. Toimintakulut kuitenkin alittivat muutetun talousarvion noin

80 000 eurolla. Toimintakulujen sisällä henkilöstökulut toteutuivat noin 17 000 euroa muutettua talousarviota suurempana, mutta palveluiden ostot, aineet tarvikkeet ja tavarat sekä muut toimintakulut toteutuivat yhteensä noin 97 000 euroa odotettua pienempänä.

Liitteenä 1. olevassa tilinpäätöskirjassa on kuvattu talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on laadittu Pälkäneen voimassa olevan kuntastrategian pohjalta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on onnistuttu kohtalaisen hyvin. Lisäksi tilinpäätöskirjassa on esitetty kuntakonsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, kunnan tytäryhtiöiden tuloslaskelmat sekä yhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset.

Liitteenä 2. on esitelty talouden tasapainotusohjelman toteutuminen vuonna 2025. Talouden tasapainotusohjelman toteutumista on seurattu osana osavuosi- ja puolivuotiskatsauksia ja vuoden lopullinen toteuma raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Tasapainotusohjelma toteutui odotetusti vuoden 2025 osalta toteuman ollessa noin 444 000 euroa koko vuoden osalta. Toimenpiteet toteutuivat pääosin suunnitellulla tavalla, mutta muutamien toimenpiteiden osalta toteutuminen siirtyi 2026 vuoden puolelle. Huolimatta toimenpiteiden viivästyisestä varsinaisessa tavoitteessa pysyttiin.

Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tilinpäätöksen valmistelun tilannetta kokouksessaan 23.3.2026.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 74 §, kuntalaki 113–115§

Valmistelija

Aatu Laamanen, talousjohtaja
p. 050 469 8477, aatu.laamanen@palkane.fi

Esitys

vs. Kunnanjohtaja Mikko Salmela

Kunnanhallitus päättää

1. esittää valtuustolle tilikauden alijäämäisen tuloksen 88 728,69 euroa käsittelyä seuraavasti: - aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 279 979,43 euroa - tilikauden ylijäämä 191 250,74 euroa siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- /alijäämätilille.
2. esittää valtuustolle, että esittelytekstin mukaiset talousarvion ylitykset hyväksytään.
3. että talousjohtajalle ja kunnanjohtajalle myönnetään valtuus tehdä tilinpäätökseen tilintarkastusvaiheessa esille tulevia teknisluonteisia tarkistuksia ja korjauksia.
4. allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2025, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.
5. merkitsee tiedoksi talouden tasapainotusohjelman ajalta 1.1.-31.12.2025 ja antaa sen tiedoksi kunnanvaltuustolle, sivistyslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, rakennus- ja ympäristöjaostolle sekä tarkastuslautakunnalle.

Kokouskäsittely

Talousjohtaja Aatu Laamanen esitteli tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2025 sekä talouden tasapainotusohjelman toteutumista.

Talousjohtaja Aatu Laamanen poistui kokouksesta esittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18:25.

Sofia Penttilä poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 17:56.

Kunnanhallitus päätti, että tämän pykälän jälkeen siirrytään käsittelemään esityslistan pykälät 75 ja 76.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.